

Paweł Sygowski
(Lublin)

Stan ilościowy cerkwi na terenie Lubelszczyzny (prawosławna diecezja chełmska) w 1914 roku. Próba ustalenia stanu faktycznego

W ciągu pierwszej połowy XX w. krajobraz kulturowy Lubelszczyzny uległ dosyć istotnym przemianom. Znikło wiele świątyń różnych wyznań, w tym wiele cerkwi zniszczonych w czasie I wojny światowej, rozebranych w okresie międzywojennym, zniszczonych w czasie II wojny światowej i rozebranych po II wojnie. Liczba zniszczonych na Lubelszczyźnie cerkwi nie była dotychczas dokładnie określona.

Określeniem Lubelszczyzna objąłem tu teren związany z gubernią lubelską do 1912 r., województwem lubelskim do 1938 r. włącznie (wtedy odpadły powiaty siedlecki, sokołowski i węgrowski). Zachodzące tu zjawiska mogły być miedzy innymi wynikiem zarządzeń administracji państwowej (władz gubernialnych czy wojewódzkich) dotyczące tych właśnie, podległych im terenów.

Szczególnie drastyczny charakter miał okres międzywojenny, kiedy to miało miejsce przejmowanie części cerkwi na kościoły rzymskokatolickie (około 150) oraz akcja rozbiórkowa w 1938 r., w czasie której rozebrano około 120 cerkwi. Akcja rozbiórkowa nie była nigdy w polskiej nauce tematem odrębnych, szczegółowych badań. Aktualną do ówczesnych wydarzeń była broszura „Cerkiew prawosławna na Chełmszczyźnie. Przemówienia i interpelacje posła S. Barana”, Lwów 1938. Stanowisko Kościoła wobec tej akcji wspomniane jest w artykułach ks. J. Kani, m.in. „Likwidacja cerkwi na Lubelszczyźnie w okresie międzywojennym”¹ (tam też podana bibliografia). Temat udziału we wspomnianej akcji wojska poruszona opracowanie P. Staweckiego „Następcy komendanta”, Warszawa 1969. Rocznicy 60-lecia akcji rozbiórkowej poświecony był osobny numer miesięcznika „Przegląd Prawosławny” nr 7 (157) z lipca 1998. Szereg artykułów i prac na ten

¹ „Chrześcijanin w Świecie”, R. 14 (1982), nr 6, s. 50-89

temat powstało w środowisku ukraińskim (m.in. B. Żukiwa „Nyszczenya cerkow na Chołmszczini”, Kraków 1941). Nakręcono podobno również krótki film dokumentalny.

Żeby ocenić, kiedy i ile cerkwi uległo zniszczeniu, trzeba ustalić najpierw liczbę cerkwi na terenie Lubelszczyzny w chwili wybuchu I wojny światowej. Materiałem, który pozwala ustalić przybliżoną ich ilość w 1914 są coroczne sprawozdania parafialne zbierane w poszyty dekanatów. Poszyty tego zespołu archiwального – nazwanego „Klirowyje wiedomostî” – przechowywane są w Archiwum Państwowym w Lublinie. Nie wszystkie poszyty z 1914 r. zachowały się. W przypadku ich braku sięgałem po poprzedni w kolejności chronologicznej poszyt (z lat 1913, 1912, 1911). Trzeba mieć jednak świadomość, że w tym okresie (od roku 1911, 1912 czy 1913) ilość cerkwi mogła wzrosnąć. Na podstawie wspomnianych wyliczeń okazało się, że na terenie od Tomaszowa Lubelskiego na południu po rzekę Bug na północy było w 1914 r. około 480 cerkwi i ich filii oraz „czasowni”, czyli kaplic. Liczba ta nie uwzględnia cerkwi garnizonowych (w Lublinie, Puławach, Dęblinie, Chełmie, Zamościu, Hrubieszowie, Kraśniku, być może w jeszcze w Białej Podlaskiej, Siedlcach i innych dotychczas nieustalonych miejscowościach), cerkwi dworcowych, cerkwi i kaplic monasterów w Jabłecznej, Turkowicach, Szczebrzeszynie, cerkwi seminarium duchownego i duchownego „uczyliszca” (św. Mikołaja) w Chełmie i być może jeszcze jakichś innych, nieznanych mi, których „Klirowyje wiedomostî” nie objęły. Cerkwie więzienne, szkolne, domowe, dworcowe i szpitalne były to zazwyczaj wydzielone pomieszczenia w budynkach. Niektóre cerkwie powstały poprzez zaadoptowanie do tego celu kościołów, jak w: Krasnymstawie, Orchówku, Janowie Podlaskim, Chełmie (2), Wirowie, Kodniu, Szczebrzeszynie i Radecznicy. Uzupełnienia poniższego zestawienia o (od kilkunastu do dwudziestu paru obiektów) wymaga już bardziej wnikliwej kwerendy archiwalnej szerszego znacznie zasobu archiwального w różnych archiwach w Polsce i za granicą.

Warto zwrócić uwagę, że połowa cerkwi z poniższego zestawienia to świątynie wzniezione po roku 1865, tj. po dacie przyjęcia przez zaborcę (jako mecenasę) programu przekształcania krajobrazu kulturowego Lubelszczyzny, szczególnie intensywnego po likwidacji Unii w 1875 r., poprzez wprowadzanie wzorów rosyjskiej cerkiewnej architektury imperialnej.

Tabela. Wykaz prawosławnych cerkwi i ich filii na terenie Lubelszczyzny przed I wojną światową – według danych zawartych w poszytach „Klirowych wiedomostî” – corocznych sprawozdaniach dekanalnych prawosławnej diecezji chełmskiej z lat 1911-1914.

LP	LP w deku.	Miejscowość	Kiliov. Wied.	Dekanat	Wezwanie	Rok budowy	File, czasownie, kaplice	Drew . Mur.	kopula	Dzwonnic a
108	F1	Andrzejów	1911	Włod. 2	Przemień. Pań.	1911	>Wereszczyn	D		?
206	1	Babice	1912	Bilg. 2	Narodz. NMP	1881	Babice>	M		Razem
207	F1	Babice (cz.) cm.	1912	Bilg. 2	Ik. MB Kazan.	1891	>Babice	D		?
319	1	Berdyszece	1914	Chehm. 3	Pokrowy MB	1869	-	D	2	Razem
430	1	Bereściec	1914	Hrub. 2		1903	Zaborce>	M		Razem
296	1	Bezek	1913	Chehm.2	Św. Dymitra	1867	Święcica >	M		Razem
67	1	Bezwola	1914	Radzyń.	Św. Nikity	1728	Wołyń>	D		Obok 1899
91	2	Biała	1914	Bial. 1	Śś. Cyr.&Met.	1868	Cicibór>	M		Obok
							Biała cm.>			
89	F11	Biała - cm.	1914	Bial. 1	Św. Onufrego	?	>Biała (1)	?		?
88	F10	Biała - szpit.	1914	Bial. 1	Św. Marii Magd.	?	>Biała (1)	?		?
90	F12	Biała - wież #	1914	Bial. 1	?	?	>Biała (1)	?		?
93	F14	Biała cm. (cz.)	1914	Bial. 1	?	?	>Biała (2)	?		?
85	1	Biała dawna cerkiew bazylianńska (Klasztorna zakonu bazylianów)	1914	Bial. 1	Narodz. NMP	>k. XIX	Hrud> Slawiatyń> Biała> Biała> Biała>	M		Razem
187	1	Bilgoraj	1914	Bilg. 1	Św. Jerzego	1798	-	M		Razem
208	2	Biszcza	1912	Bilg. 2	Pokrowy MB	1911	Biszcza>	M		Razem
210	F3	Biszcza - (cz.)	1912	Bilg. 2	?	?	>Biszczy	?		?
209	F2	Biszcza © zmk	1912	Bilg. 2	?	1643	>Biszczy	D		?
466	F7	Bohutycze	1913	Hrub. 3	?	?	>Peresolowice	?		?
133	F2	Bokinka cm.	1914	Włod. 3	Sw. Mich. Arch.	1866	>Żeszczynka	M		?
363	1	Bońca	1914	Krasnys.	Pokrowa MB	1880	-	M		Razem

408	1	Borodyca	1914	Hrub. 1	Św. Anny	1858	?	?	D	?	?
45	3	Borianyczce	1913	Zamoj.	Św. Alex. Newskiego	1876	-	D		Razem	
204	F6	Branew	1914	Bilg. 1	Św. Mikolaja	?	>Janów	?		?	
111	F2	Brus	1911	Włod. 2	Św. Jerzego	1893?	>Wołoskowo	M	Obok		
233	F4	Brzeźno	1913	Chełm. 1	???	?	>Prawanice	?	?		
283	1	Bubel	1914	Konst.1	Św. Jana Ewang.	1861	-	D	Obok		
342	F2	Bukowice	1914	Konst. 2	Zesłania Ducha Św.	?	>Leśna	?	?	?	
298	2	Bussówno	1913	Chełm.2	Pokrowy MB	1871	Bussówno>	D	1	Obok	
299	F2	Bussówno	1913	Chełm. 2	?	1891	>Bussówno	M	?		
432	2	Buśno	1914	Hrub. 2	???	1773	Kurmanów>	M	2 wieże		
381	5	Chełm	1912	Lubel.	św. Jana Ewangelisty	1852	-	M	Obok		
359	F1	Chełm [góra]	1913	Chełm.	Śś. Cyryla i Metodego	1884	>Chełm sob.	M	1	?	
360	F2	Chełm k/koszar	1913	Chełm	Ik. MB Chełm.	1883	>Chełm sob.	M	?		
358	1	Chełm sobór	1913	Chełm	Narodz. NMP	1756	Chełm> Chełm> Półkrownka> Stop>	M	3	Obok	
383	7	Chełm szk.	1912	Lubel.	Św. Barbary	>1871	-	M	?	?	
382	6	Chełm szk. z (k)	1912	Lubel.	Św. Ducha	1869?	-	M	-		
354	10	Chłopków	1914	Konst.2	Uspenja MB	1890	Chłopków>	M		Razem	
355	F8	Chłopków cm.	1914	Konst.2	Św. Paraskevii	>1896	>Chłopków	D?	?		
225	13	Chmielek	1912	Bilg.2	Narodz. NMP	1796	-	D	Obok		
30	14	Chodyńcowe	1912	Tom. 1	Uspenja MB	1911	Jurów>	M	razem		

228	F2	Deputycze – cm.	1913	Chełm. 1	?	?	>Deputycze	M		?
82	F6	Derewiczka	1914	Radzyń	?	1890	>Rudno	D		?
259	1	Dobratycze	1914	Bial.2	Podw. + Św.	1906	Dobratycze>	M		Razem
260	F1	Dobratycze st.	1914	Bial.2	Podw. + Św.	1626	>Dobratycze	D		?
307	F5	Dobromyśl	1913	Chełm.2	?	1700	>Mogielnica	D		?
308	F6	Dobromyśl (cz.)	1913	Chełm.2	?	?	>Mogielnica	D		?
261	2	Dobryń	1914	Bial. 2	Uspenja MB	1793	-	D	3	przy@
96	5	Dokudów	1914	Bial. 1	Św. Paraskevii	1716	-	D		razem
70	3	Dolne	1914	Radzyń	Św. Barbary	1766	-	M		Obok
250	5	Dolhobrody	1914	Włod.1	Podw. + Św.	1740	-	D		Obok
152	4	Dolhobyczów	1914	Tom.2	Św.	1904	Horoszczyce	M		Razem
300	3	Dratów	1913	Chełm.2	Św. Mikołaja	1889	-	M		Razem
71	4	Drelów	1914	Radzyń	Św. Anny Pocz.	1835!	Lokki>???	M		Obok
393	5	Drohiczyn	1914	Siedl.	Przemien. Pańsk.	1839	-	M		?
325	F3	Drysztzów	1914	Chełm.3	?	?	>Żmudź	?		?
4	3	Dub	1912	Tom.1	Św. Mikołaja	1860	-	D		Obok
418	7	Dubienka	1914	Hrub.1	Św. Trójcy	1909	?	M		Razem
179	F15	Dutrów???	1914	Tom.2	?	?	>Telatyn	?		?
415	6	Dziekanów	1914	Hrub.1	Pokrowski MB	1769^	Szpicłosy> Dziekanów>	D		Razem
417	F2	Dziekanów cm.	1914	Hrub.1	?	1840^	>Dziekanów	M		?
9	F2	Dzierążnia	1912	Tom.1	?	?	>Komarowa	M		?
465	F6	Gdieszyn	1913	Hrub. 3	?	?	>Peresolowice	?		?
131	4	Gęś	1914	Włod. 3	Śś. Piotr. I Paw.	1770	-	D		Obok 1909
284	2	Gnojno	1914	Konst. 1	Św. Paraskevii	1832	Gnojno>	M		Razem
285	F1	Gnojno cm.	1914	Konst.1	Wszystk. Św.	1884	>Gnojno	D	-	-
469	F8	Gozdów	1913	Hrub. 3	Pokrowski MB	?	>Podhorcze	D		Obok

				Bilg. 2	Narodzenia	4cXIX	Gómy Potok>	D		Obok
					NMP					
211	3	Górny Potok	1912							
212	F4	Górny Potok	1912	Bilg. 2	?	1905	>Górny Potok	D		?
437	5	Grabowiec	1914	Hrub. 2	Uspenja MB	1869	-	M		Razem
2	2	Grodysławice	1912	Tom. 1	Podw. + Św.	1909	Grodysławice>	M		Razem
3	F1	Grodysławice k.	1912	Tom. 1	?	?	>Grodysławice	M		?
392	4	Grodzisk	1914	Siedl.	Św. Trójcy	1778	-	D		Obok 1912
391	3	Gródek	1914	Siedl.	Św. Mikołaja	?	-	D		Obok
410	3	Gródek Nadb.	1914	Hrub. 1	Św. Ducha	1740	?	D		Obok
247	2	Hanna	1914	Włod.1	Śs. Piotra i Pawła	1739	-	D		obok
248	3	Hańsk	1914	Włod. 1	Podw. + Św.	1882	-	M	1	Razem
113	5	Hola	1911	Włod. 2	Św. Paraskevii	1846	Hola>	D		Obok 1899
114	F3	Hola cm.	1911	Włod. 2	?	Wiet.	>Hola	?		?
249	4	Holeszów	1914	Włod. 1	Św. Michał. Arch.	1727	-	D	3	Obok
128	2	Hołowno	1914	Włod. 3	Św. Dymitra	1881	-	M		Razem
150	3	Hohubie	1914	Tom. 2	Św. Michał. Arch.	1775!	Hohubie>	D		Obok
151	F2	Hohubie – pole	1914	Tom. 2	Uspenja MB	1911	>Hohubie	?		?
404	F5	Hohubla	1914	Siedl.	Nar. NMP?	?	>Czolomyje	D		?
148	F1	Honiatyce	1914	Tom.2	Św. Jerzego	1896	>Wakijów	?		?
15	F6	Hopkie	1912	Tom.1	Podw. + Św.	St.	>Łosińca	D		Obok
95	4	Horbów	1914	Bial. 1	Przemien. Pańsk.	1908	-	D		Razem!
409	2	Horodło	1914	Hrub. 1	Św. Mikołaja	1835	?	D		Obok
129	3	Horodyszcze	1914	Włod.3	Narodz. NMP	1760	Horodyszcze	D	1	???
130	F1	Horodyszcze – cm.	1914	Włod. 3	?	~1760	Horodyszcze	D		Sygn.?
115	6	Horostyta	1911	Włod. 2	Podw. + Św.	1736	?	D		Obok
153	F3	Horoszczyce	1914	Tom. 2	Uspenja MB	1914	>Dolhobycz.	D		?
46	4	Horyszów Pol.	1913	Zamoj.	Podw. + Św.	1906	-	M		Razem

435	3	Horyszów Rus.	1914	Hrub. 2	Przemien. Pańsk.	1882	Koniuchy>	M		Razem
452	4	Hostynne	1913	Hrub. 3	Św. Jerzego	1890	Krynk>	M		Razem
422	F4	Hrebenne	1914	Hrub. 1	Przemien. Pańsk.	1773	>Łuków	D		?
411	4	Hrubieszów	1914	Hrub. 1	Św. Mikołaja	1810	Hrubieszów>	M		Obok
412	F1	Hrubieszów	1914	Hrub. 1	Podw. + Św.	1888	>Hrubieszów	M		Razem
413	5	Hrubieszów	1914	Hrub. 1	Uspenja MB	1876	Hrubieszów>	?		W dzw.
414	F2	Hrubieszów szp.	1914	Hrub. 1	Św. Aleks.	1905	>Hrubieszów	M		?
				News.						
86	F8	Hrud	1914	Bial. 1	Zwiast. NMP	?	>Biela (1)	?		?
322	3	Husynne	1914	Chehm. 3	Św. Jana Ewang.	1911	Husynne>	M		Razem
323	F2	Husynne cm.	1914	Chehm. 3	?	?	>Husynne	?		?
282	14	Jabłeczna	1914	Bial. 2	Przemien. Pańsk.	1894	-	D		Razem
146	13	Jabłoní	1914	Włod. 3	Św. Trójcy	1873	-	M		Razem
201	12	Janów	1914	Bilg. 1	Narodz. Chryst.	1877	Janów> Łążek Zaklik.> Branew> Zakrzówek>	M		Razem
202	F4	Janów – wież.	1914	Bilg. 1	Św. Tichona	1889	>Janów	M		?
295	10	Janów (k)> ©	1914	Konst. 1	Śś. Kos. i Dam.	>1867	-	M		2 wieże
32	F16	Jarczów	1912	Tom. 1	?	?	Chodywan.	D		?
447	15	Jarosławiec	1914	Hrub. 2	Św. Mikołaja	St.?	-	D		???
31	F15	Jurów	1912	Tom. 1	?	1895	>Chodywan.	D		?
230	2	Kamień	1913	Chehm. 1	Św. Mich. Arch.	1832	-	M	1	Razem
302	5	Kanie	1913	Chehm. 2	Śś. Piotr. i Paw.	^1690	Kanie>	D		?
303	F3	Kanie	1913	Chehm. 2	?	1896	>Kanie	D		?
120	F5	Kaplonosy cm.	1911	Włod. 2	?	1885	>Lubień	D		?
97	6	Kijowiec	1914	Bial. 1	Św. Dymitra	>1901	-	M		?
6	5	Klatwy	1912	Tom. 1	Śś. Kos. i Dam.	1910	Mikulin>	?		?

326	5	Kleszłów	1914	Chełm. 3	Uspenja MB	1773	-	M	5	Ob./dr.
286	3	Klonowica	1914	Konst. 1	Św. Jana Ewang.	1851	-	M	5	1886
156	F4	Koniczyn	1914	Tom. 2	Pokrov MB	1892	>Żulice	D	?	
420	F3	Koblio	1914	Hrub. 1	Św. Dymitra	1834	>Kopyłów	D	1	Obok
264	4	Kobyłany	1914	Bial. 2	Pokrov MB	1890	-	M		Razem?
116	7	Kodeniec	1911	Włod. 2	Narodz. NMP.	1791	-	D		Obok?
266	F3	Kodeń	1914	Bial. 2	Św. Ducha	1404	>Kodeń	M	?	
269	F6	Kodeń(cz)	1914	Bial. 2	Św. Krzyża?	?	>Kodeń	D	?	
268	F5	Kodeń (cz) olt.	1914	Bial. 2	Śś. Cyr. i Met.	?	>Kodeń	D?	?	
265	5	Kodeń [d.(k)]	1914	Bial. 2	Św. Trójcy	1636	Kodeń> Kodeń St.> Kodeń czas.	M	2	Razem
267	F4	Kodeń St. Szk.	1914	Bial. 2	Św. Ewlogija	1912	>Kodeń	D	?	
293	F3	Kolczyn	1914	Konst. 1	Św. Mikołaja	1898	>Pratulin	D	-	
117	8	Kolechowice	1911	Włod. 2	Śś. Kos. i Dam.	1882	Kolechowice	M		Obok! Drew!
118	F4	Kolechowice – cm.	1911	Włod. 2	Św. Anton. Pocz.	1902	Kolechowice	M	?	
73	5	Kolembrody	1914	Radzyń	Podw. + Św.	~1679	-	D		Obok
327	6	Kolemczyce	1914	Chełm. 3	Wnws. Chryst.	1773	Kolemczyce	D		Obok
328	F4	Kolemczyce cm.	1914	Chełm. 3	Św. Mikołaja	St.	>Kolemczyce	D	?	
8	6	Komarów	1912	Tom. 1	Uspenja MB	1867	Dzierążnia > Komarów>	M		Obok
10	F3	Komarów		Tom. 1	?	1890	>Komarowa	M	?	
436	F4	Koniuchy	1914	Hrub. 2	Św. Trójcy	1906	Horyszów R.	D		Razem
288	F2	Konstantynów cm.	1914	Konst. 1	Śś. Piot. i Pawła	1820	>Konstantynów	M	-	
287	4	Konstantynów	1914	Konst. 1	Pokrov MB	1834	Konstantynów	M		Razem 1904

419	8	Kopyłów	1914	Hrub. 1	Św. Marka	1686	Kobio>	D	1	?
271	7	Kopytów	1914	Bial. 2	Św. Jana Ewang.	1903	-	D		Razem
214	5	Korchów	1912	Bilg. 2	Podw. + Św.	1872	-	D		Obok
98	7	Korczówka	1914	Bial. 1	Pokrowy MB	1759	-	D		Obok 1910
18	F7	Korzymie	1912	Tom. 1	?	1905	>Przeorsk	D	?	
338	1	Kornica	1914	Konst. 2	Św. Jerzego	1578	Kornica +1?>	D		Obok
339	F1	Kornica	1914	Konst. 2	?	?	>Kornica	D?	?	
270	6	Koroszczyn	1914	Bial. 2	Narodz. NMP	1609	-	D		Obok
474	F11	Kosmów	1913	Hrub. 3	Św. Alex. News.	?	>Ślipcze	?		?
196	8	Kosobudy	1914	Bilg. 1	Podw. + Św.	1848	-	M		Ob./dr.
272	8	Kostomłoty	1914	Bial. 2	Św. Nikity	1852	-	D		Razem?
252	7	Kosyń	1914	Włod. 1	Św. Jana Chrz.	1890	-	M		Razem
102	F15	Koszaly	1914	Bial. 1	Narodz. NMP	?	>Ortel Król.	D		Obok
99	8	Kościeniewicze	1914	Bial. 1	Św. Eljasza	1682	-	D		Razem
238	F6	Kozia Góra !	1913	Chełm. 1	?	p. XX?	>Sawin	?	?	
126	F7	Krasne ???	1911	Włod. 2	Św. Jana Chrz.	1900	>Uścimów	D		?
48	6	Krasnobród	1913	Zamoj.	Narodz. NMP	1870	2 Krasnobród	M		Obok?
49	F1	Krasnobród - k	1913	Zamoj.	Ik. MB., Włodz.	1904	>Krasnobród	M		?
50	F2	Krasnobród cm.	1913	Zamoj.	[na pam. cara]	1899	>Krasnobród	?		?
366	3	Krasnystaw (k)	1914	Krasnyst.	Narodz. NMP	1870	-	M		Obok
367	4	Kraśniczyn	1914	Krasnyst.	Uspenja NMP	1860	-	M		
368	5	Krupe	1914	Krasnyst.	Św. Jana Ewang.	1804	Krupe>	D		Obok?
369	F2	Krupe	1914	Krasnyst.	Św. Jana Ewang.	1911	>Krupe	M		Razem
454	5	Kryłów	1913	Hrub. 3	Przemien. Pańsk.	1911	Prehoryle>	M		Razem
453	F2	Krynki cz. n/z.	1913	Hrub. 3	?	?	>Hostynne	D		
215	6	Krzeszów	1912	Bilg. 2	Narodz. NMP	1911	Krzeszów>	M		Razem
216	F5	Krzeszów (cz.)	1912	Bilg. 2	?	1906!	>Krzeszów	D		?

217	F6	Krzeszów st. ©	1912	Bilg. 2	Narodz. NMP	~1653	>Krzeszów	D?		?
289	5	Krzyżew	1914	Konst. 1	Św. Jerzego	1810	-	D		Razem
190	4	Księżopol	1914	Bilg. 1	Podw. + Św.	1852	-	M		???
304	6	Kulik	1913	Chełm. 2	Św. Bazylego	1870	-	D		Razem
				W.						
218	7	Kulno	1912	Bilg. 2	Św. Mich. Arch.	1872	Kulno>	M		Razem
219	F7	Kulno (cz) cm.	1912	Bilg. 2	?	?	>Kulno	?		?
429	F6	Kulakowice	1914	Hrub. 1	Św. Jana Ewang.	1885	>Ubrowowice	D		?
433	F2	Kurmanów	1914	Hrub. 2	Św. Ant. Peczer.	1840	>Busko	M		Ob./dr.
434	F3	Kurmanów jask.	1914	Hrub. 2	Św. Wasyla	1912	>Busko	M		-
				Pecz.						
121	10	Lejno	1911	Włod. 2	Usperja MB	1771	-	D		Razem?
329	7	Leszczany	1914	Chełm. 3	Św. Mich. Arch.	1908	-	D		Razem
341	3	Lesna	1914	Konst. 2	Podw. + Św.	>1881	Bukowice> Lesna> Lesna>	M	7	2 wieże
343	F3	Lesna cm.	1914	Konst. 2	?	?	>Lesna	?		?
344	F4	Lesna cm.	1914	Konst. 2	?	?	>Lesna	?		?
220	8	Lipiny	1912	Bilg. 2	Św. Dymitra	1869	-	D		Razem
55	9	Lipsk	1913	Zamoj.	Św. Jana Ewang.	1861	-	M		Obok
380	4	Lubartów	1912	Lubel.	Św. Alex. News.	1893	-	M		Razem
119	9	Lubień	1911	Włod. 2	Św. Mikołaja	1784	Kaplonosy>	D		Obok
377	2	Lublin	1912	Lubel.	Przemień. Pańsk.	1633	-	M		Razem
374	F1	Lublin (grecka)	1912	Lubel.	Narodz. NMP	1786	>Lublin	M		?
376	F3	Lublin cm.	1912	Lubel.	Andr.-Marin.	1903	>Lublin	M		Razem
373	1	Lublin sobór	1912	Lubel.	Podw. + Św.	1872	Lublin> Lublin> Lublin>	M		Razem?
375	F2	Lublin wież.	1912	Lubel.	Wniebowst.	1892	>Lublin	?		?

				Chryst.					
221	9	Luchów	1912	Bilg. 2	Pokrowa MB.	1850	-	M	Razem
51	7	Labuńki	1913	Zamoj.	Św. Olgi	1883	-	M	1 Razem
169	F10	Lagowce	1914	Tom. 2	Św. Alek. Bp. Mosk.	?	>Posadów	D	?
459	F5	Lasków	1913	Hrub. 3	Św. Adiak. Stef.	1889	>Mircze	D	?
159	8	Laszczów	1914	Tom. 2	Śs. Piotra i Paw.	1871	-	D	Raz.+ob.
52	8	Laziska	1913	Zamoj.	Pokrowy MB	1913	Sławiatyn>	M	Razem
203	F5	Leżek Zaklików	1914	Bilg. 1	Św. Alex. News.	1905	>Janów	D	?
103	11	Lomazy	1914	Bial. 1	Śs. Kos.i Dam.	1891	Lomazy> Rossosz> Lomazy>	M	Razem
106	F18	Lomazy (cz.)	1914	Bial. 1	?	1891	>Lomazy	?	?
104	F16	Lomazy cm.	1914	Bial. 1	Św. Jana Ewang.	1883	>Lomazy	?	?
371	7	Lopiennik Rus.	1914	Krasyst.	Uspenja MB	1870	-	D	Obok
340	2	Łosice	1914	Konst. 2	Uspenja MB	1781	-	D	1
11	7	Łosiniec	1912	Tom. 1	Św. Mich. Arch.	1757?	Mazły>	D	Obok
72	F2	Łožki???	1914	Radzyń.	Św. Onufrego	>Drelów	M	?	
290	6	Łukowiec	1914	Konst. 1	Podw. + Św.	1760	-	D	Dr./ob.
78	F5	Łukowiska	1914	Radzyń.	Św. Trójcy	1862	>Międzyrz. S.	D	?
394	6	Łuków	1914	Siedl.	Św. Mikołaja	1899	-	M	Razem
231	3	Łukówek	1913	Chehm. 1	Pokrowy MB	1868	-	D	2 Obok
421	8	Łužków	1914	Hrub. 1	Św. Jana Ewang.	1764	Hrebenne>	D	Obok
176	F14	Lykoszyn???	1914	Tom. 2	?	>Stare Siło	M	?	
348	F5	Lysów	1914	Konst. 2	Pokrowy MB	1881	>Mszanna	M	1 Razem
189	3	Majdan Księżeopolski	1914	Bilg. 1	Św. Mikołaja	1906	-	D	Razem
345	4	Makarówka	1914	Konst. 2	Zwiast. MB	1701	-	D	1 -

456	6	Malków	1913	Hrub. 3	Św. Ducha	1907	Malków>	D		Razem	
457	F4	Malków cm.	1913	Hrub. 3	Oczyszez, Pań.	St.?	>Malków	D		?	
461	9	Masłomęcz	1913	Hrub. 3	Razpolożenna	1750^	-	D		Obok	
423	9	Matnze	1914	Hrub. 1	Pokrov MB	1911	-	D		Razem	
12	F4	Maziky	1912	Tom. 1	Narodz. NMP	1537?	>Lesińska	D		?	
440	8	Miączyn	1914	Hrub. 2	Św. Mich. Arch.	1821-4	-	M		Razem	
462	10	Mieniany	1913	Hrub. 3	Narodz. NMP	?	-	D		Obok	
273	9	Miedzyłęs	1914	Bial. 2	Św. Anny	1906	-	D		Razem	
74	6	Miedzyrzec Nowy	1914	Radzyń.	Śś. Piot. i Paw.	1774	-Żabce>	M		Obok	
76	7	Miedzyrzec Stary	1914	Radzyń.	Św. Mikołaja	1783	Ruska Wola>	M		Obok	
							Lukowiska>				
467	12	Miętłkie	1913	Hrub. 3	Św. Mich. Arch.	1899	-	D		Razem	
7	F1	Mikulin	1912	Tom. 1	Wnwstp. Pań.	?	>Klątw	D		?	
458	7	Mircze	1913	Hrub. 3	Śś. Kos. i Dam.	1814	Lasków>	M		Obok	
460	8	Modryń	1913	Hrub. 3	Pokrov MB	1789	-	M		Raz./dr.	
305	7	Mogielnica	1913	Chełm. 2	Św. Mikołaja	1913	Mogielnica>	M		razem	
							Dobromyśl>				
							Dobromyśl>				
							Mogielnica>				
306	F4	Mogielnica	1913	Chełm. 2	?	^1660	>Mogielnica	D		?	
309	F7	Mogielnica (cz.)	1913	Chełm. 2	?	1912	>Mogielnica	M		?	
439	7	Molodiatycke	1914	Hrub. 2	Św. Mich. Arch.	1869	-	D		Razem	
424	10	Moniatycze	1914	Hrub. 1	Św. Mich. Arch.	1870	Czortowice >	D		Obok	
36	F19	Moratyn	1912	Tom. 1	?	?	>Czartowiec	D		?	
346	5	Mostów	1914	Konst. 2	Narodz. NMP	1906	-	D		71907	
347	6	Mszanna	1914	Konst. 2	Św. Jana Ewang.	1757	Lysów>	??		1913	
134	6	Mutwica	1914	Włod. 3	Narodz. NMP	1796	Mutwica>	M		Obok	
135	F3	Mutwica cm.	1914	Włod. 3	Św. Jana Ewang.	1888	>Mutwica	M		?	

160	9	Nabroż	1914	Tom. 2	Przemien. Pańsk.	1907	-	M		Razem
29	F14	Nedeżów	1912	Tom. 1	Św. Dymitra	St.	>Typin	D?		?
291	7	Neple	1914	Konst. 1	Podw. + Św.	1769	-	M		Obok
441	9	Nieledew	1914	Hrub. 2	Św. Mikołaja	1870	-	D		razem
39	F21	Niewirków	1912	Tom. 1	?	1900	>Czešníkí	D		?
349	7	Nosów	1914	Konst. 2	Św. Mich. Arch.	1862	-	M		Obok?
161	10	Nowosiółki	1914	Tom. 2	Uspenja MB	1870	Wasylów> Suszów> Nowosiółki>	M		Obok
164	F8	Nowosiółki (cz)	1914	Tom. 2	Św. Barbary	1882	Nowosiółki	?		?
222	10	Obsza	1912	Bilg. 2	Uspenja MB	1860	-	M		Obok
235	F5	Olechowiec	1913	Chehm. 1	Ur. św. Jana Chrz.	1881	>Pińowno	M		?
136	7	Opole	1914	Włod. 3	Św. Mikołaja	1821	Opole?>	D		Razem!
379	F4	Opole (cz)	1912	Lubel.	?	?	>Pińawy	?		?
137	F4	Opole? (cz)	1914	Włod. 3	?	1880	>Opole	M		Obok
253	8	Orchówek (k)	1914	Włod. 1	Św. Ant. Peczer.	1887	-	M		2
60	F7	Orlów	1913	Zamoj.	Św. Ermogenia	?	>Radecznicy	?		?
101	10	Orel Królewski	1914	Bial. 1	Pokrov MB	1707	Koszary>	D		Razem
100	9	Orel Książęcy	1914	Bial. 1	Narodz. NMP	1879	-	D		!
122	11	Ostrów	1911	Włod. 2	Ik. MB Kazan.	1890	-	M		Razem
165	11	Oszczów	1914	Tom. 2	Ik. MB Kazan.	1909	Oszczów>	M		Razem
166	F9	Oszczów	1914	Tom. 2	św. Jana Miłoś.	Stara	>Oszczów	D		?
199	11	Otrocz	1914	Bilg. 1	Narodz. NMP	1873	Otrocz>	M		Razem
200	F3	Otrocz - (cz)	1914	Bilg. 1	?	Z st. ©	>Otrocz	D?		?
21	F8	Pątków	1912	Tom. 1	Św. Jana Ewang.	St.	>Tarnawatki	D		?
138	8	Parczew	1914	Włod. 3	Uspenja MB	1859	-	M	1	Ob./dr.
145	F7	Paszenci	1914	Włod. 3	Św. Szym. Stup	?	>Uhnín	D		?

167	12	Pawłowice	1914	Tom. 2	Pokrowy MB	1774	-	D		Obok
310	8	Pawłów	1913	Chełm. 2	Św. Barbary	1870	-	D		-
464	11b	Peresolowice n.	1913	Hrub. 3	?	1914?	>Peresolowice	D		Razem?
463	11a	Peresolowice st.	1913	Hrub. 3	Św. Mikołaja	?	Peresolowice Gdieszyn Bolnityce>	D		???
16	8	Perespa	1912	Tom. 1	Św. Mich. Arch.	1807	-	M		Obok?
13	7	Pieniany	1912	Tom. 2	Pokrowy MB	1754	Podłodów> Hopkies>	D	3	Obok
274	10	Piszczac	1914	Bial. 2	Św. Paraskevii	1868	Piszczac>	M		Razem
275	F7	Piszczac	1914	Bial. 2	Św. Anny	?	>Piszczac	D		?
232	4	Pławanicze	1913	Chełm. 1	Św. Jana Ewang.	1828	Brzęzno>	M	1	Ob./dr.
191	5	Plusy	1914	Bilg. 1	Uspenja MB	1625!	Plusy p/○> Plusy>	D		???
193	F2	Plusy	1914	Bilg. 1	?	?	>Plusy	?		?
192	F1	Plusy przy ○	1914	Bilg. 1	?	?	>Plusy	?		?
234	5	Pniówko	1913	Chełm. 1	Św. Paraskevii	1667	Ołchowiec>	D	1?	Obok
330	8	Pobłokowice	1914	Chełm. 3	Przem. Pąisk	?	-	D		Obok
28	F13	Podhorce	1912	Tom. 1	Pokrowy MB	St.	>Typin	D?		
468	13	Podhorce	1913	Hrub. 3	Narodz. NMP	1641	Gozdów>	D		Obok
14	F5	Podłodów	1912	Tom. 1	Ik. MB Kazat.	1745	>Łosińca	D	3	Obok?
361	F3	Pokrówka	1913	Chełm.	Pokrowy MB	1775	>Chelm sob.	M		?
139	9	Polubicze	1914	Włod. 3	Św. Jana Ewang.	1804	-	D		Obok
276	11	Poloski	1914	Bial. 2	Św. Dymitra	1875	Potoski>	D		Razem
277	F8	Poloski cm. grb	1914	Bial. 2	?	1898	>Potoski	M		?
168	13	Posadów	1914	Tom. 2	Narodz. NMP	>1826	Lagowce> Posadów>	M		Nibramp 1904 m
170	F11	Posadów - cm.	1914	Tom. 2	?		>Posadów	M		?
56	10	Potoczek	1913	Zamoj.	Pokrowy MB	1870	Szewnia>	D	2	Razem

					1914	Tom. 2	Śś. Piotra i Paw.	1910	Żabcze>	D		Razem
171	14	Poturzyn			1914				>Poturzyn	?		?
173	F13	Poturzyn cm.			1914	Tom. 2	Św. Dymitra	?	>Poturzyn	?		?
292	8	Pratulin			1914	Konst. 1	Św. Trójc	1839	Kołczyn>	M		Obok
455	F3	Prehoryle			1913	Hrub. 3	Narodz. NMP	1907	>Kyjów	D		?
350	8	Próchenki			1914	Konst. 2	Pokrowy MB	1669	-	D		Obok
79	8	Przegaliny			1914	Radzyń	Pokrowy MB	?	-	D		Obok
17	9	Przeorsk			1912	Tom. 1	Śś. Kosmy i Dam.	1722	Korhynie>	D		Obok
378	3	Puhawy=N. Alex.			1912	Lubel.	Pokrowy MB	1877	Opole>	D		Ob./dr.
140	10	Radce			1914	Włod. 3	Św. Mikołaja	1892	Radce>	M		Razem
141	F5	Radce			1914	Włod. 3	Św. Mikołaja	1914	>Radce	?		?
58	11	Radecznica d. (k.) bernard.			1913	Zamoj.	Św. Ant. Peczer. ? + 6 kapliczek	1886?	Trzęsiny> Orlów>	M		2 wieże
180	F16	Radków???			1914	Tom. 2	?	?	>Telatyn	?		?
451	F1	Radostów			1913	Hrub. 3	?	1888	>Wiszniów	D		?
80	9	Radzyń			1914	Radzyń	Św. Jerzego	1882	-	M		Obok!
331	9	Rakobury			1914	Chełm. 3	Św. Jana Chrz.	1846	-	M	1	Obok
158	F5	Ratyczów			1914	Tom. 2	Św. Mikołaja	1837	>Zimno	D		?
311	9	Rejowiec			1913	Chełm. 2	Św. Mich. Arch.	1796	Rejowiec>	M		Obok
312	F8	Rejowiec (cz)			1913	Chełm. 2	?	1887	>Rejowiec	M		?
395	7	Rogów			1914	Siedl.	Św. Dymitra	1815	-	D		Obok
294	9	Rokitno			1914	Konst. 1	Podw. + Św.	1858	-	D		-
105	F17	Rossosz zamka. 1907			1914	Bial. 1	Wpr. MB>Św.	>1883	>Lomazy	?		?
332	10	Roznoka			1914	Chełm. 3	Pokrowa MB	1869	-	D		Obok
142	11	Rozwadowka			1914	Włod. 3	Św. Mikołaja	1910	Rozwadowka	D		?
143	F6	Rozwadowka cm.			1914	Włod. 3	Św. Onufrego	Stara	Rozwadowka	D		?

			1912	Bilg. 2	Narodz. NMP	XVIII	-	D		Obok?
223	11	Różaniec - © st.	1914	Włod. 1	Św. Eljasza	1845	-	M		Ob./dr. 1886
254	9	Różanka	1914	Chelm. 1	Św. Mich. Arch.	1796	-	D	1?	Obok
236	6	Ruda	1913	Radzyń.	Przemien. Pańsk.	1818	Derewicza>	D		Obok
81	10	Rudno	1914	Radzyń.	Św. Paraskevii	1891	>Miedzyrzec S.	D	?	?
77	F4	Ruska Wola	1914	Tom. 2	Św. Jana Chryst.	???	-	D?	D/1891	
174	15	Rzeplin	1914	Hrub. 3	Św. Trójcy	1873	Sahryń>	M	Razem	
470	14	Sahryń	1913	Hrub. 3	?	?	>Sahryń	?	?	?
471	F9	Sahryń szk.	1913	Hrub. 3	?	?	>Czułczyce	D		?
245	F8	Sajczyce - (cz)	1913	Chelm. 1	?	?	>Skopy	?		Obok
406	F6	Sawice	1914	Siedl.	Św. Jerzego	1815	Kozia Góra>	M	Ob./dt.	
237	7	Sawin	1913	Chelm. 1	Uspenja MB	1867				
240	9	Serebryszce	1913	Chelm. 1	Św. Omifego	1871	-	D	3	Razem
401	F4	Siedlce dom.	1914	Siedl.	?	?	>Siedlce	?	?	?
398	9	Siedlce sobór	1914	Siedl.	Zest. Ducha Św.	1869	Siedlce> Siedlce> Siedlce>	M	Razem	
400	F3	Siedlce szk.	1914	Siedl.	?	1900	>Siedlce	M		?
399	F2	Siedlce wież. #	1914	Siedl.	?	1882	>Siedlce	M		?
65	16	Siedliska	1913	Zamoj.	Ik. MB Kazan.	1863	-?	M		obok
317	13	Siedliszce	1913	Chelm. 2	Śś. Cyr i Met.	1909	-	M		Razem
333	11	Sielec	1914	Chelm. 3	Ofl. MB w Św.	1871	Sielec> Sielec>	D	Obok	
335	F6	Sielec (cz) n/zr.	1914	Chelm. 3	?	?	>Sielec	D		?
334	F5	Sielec cm.	1914	Chelm. 3	Sw. Anny Usp.?	?	>Sielec	M		?
61	12	Simo	1913	Zamoj.	Św.	1875	-	D		Obok
62	13	Skierbieszów	1913	Zamoj.	Narodz. NMP	1871	-	D		Obok
255	10	Slawatycze	1914	Włod. 1	Pokrov MB	1721	-	D		Obok

53	F3	Stawiatyn	1913	Zamoj.	?	?	Laziska>	?	?	?
54	F4	Stawiatyn (cz)	1913	?	?	?	>Laziska>	?	?	?
87	F9	Stawiatyn szk.	1914	Bial. 1	Sw. Paraskevii	?	>Biala(1)	?	?	?
256	11	Sobibór	1914	Włod. 1	Św. Jana Ewangelisty	1794	-	D	Obok	
396	8	Sokółów	1914	Siedl.	Pokrov MB	1909>	Sokolów>	M	?	?
397	F1	Sokółów cm.	1914	Siedl.	Św. Mich. Arch.	1909	>Sokolów	D	z st. ©	
194	6	Sopot	1914	Bilg. 1	Św. Tomasz	1835	-	M	ob./dr.	
123	12	Sosnowica	1911	Włod. 2	Śś. Piotra i Paw.	1893	Sosnowica>	M	Razem	
124	F6	Sosnowica cm.	1911	Włod. 2	Pokrov MB	1890!	>Sosnowica	D	?	
188	2	Sol	1914	Bilg. 1	Św. Mich. Arch.	1872	-	M	Razem	
314	11	Spas	1913	Chełm. 2	Przem. Państ.	IХ-X	Spas>	M	Obok 1913	
315	F9	Spas (cz)	1913	Chełm. 2	Św. Onufrego	1886	>Spas	D	?	
175	16	Stare Sioło	1914	Tom. 2	Św. Ducha	1788	Lytoszyn?>	M	Obok	
177	17	Steniatyn	1914	Tom. 2	Św. Jerzego	1856	-	D	2	Razem
370	6	Stężyca	1914	Krasnyst.	Podw. + Św.	1870	-	M	?	
362	F4	Stołp???	1913	Chełm.	?	?	>Chełm sob.	M		
427	12	Szrećce	1914	Hrub. 1	Św. Jerzego	1845	-	D	Obok 1810	
426	11	Strzyżów	1914	Hrub. 1	Narodz. NMP.	1816	-	D	Obok 1870	
257	12	Suchawa	1914	Włod. 1	Ik. MB Kazan.	1912	-	M	Razem	
64	15	Suchowola	1913	Zamoj.	Św. Jerzego	1852	-	D	Razem	
63	14	Slubnice	1913	Zamoj.	Podw. + Św.	1883	?	M	razem	
163	F7	Suszów	1914	Tom. 2	Narodz. NMP	1874	>Nowosiółki	D	?	
351	9	Swory	1914	Konst. 2	Św. Eliasza	>1625	Syczyn> Swory>	D	Ob./dt.	
353	F7	Swory cm.?	1914	Konst. 2	?	1860	>Swory	M	?	
316	12	Syczyn	1913	Chełm. 2	Św. Jana Ewang.	1912	-	D	Obok?	
352	F6	Syczyn	1914	Konst. 2	Przem. Państ.	1897	>Swory	D	N/wrt	

				Pokrowy MB	1902	>Tomaszów	M		
25	F11	Szarowola	1912	Tom. 1					?
198	10	Szczebreszyn	1914	Bilg. 1	Uspenja MB	1914!	-	D	Obok
57	F5	Szewnia	1913	Zamoj.	Św. Michała	1902	>Potoczek	D	?
405	12	Szkopy	1914	Siedl.	Św. Trójcy	1839	Savice> Szkop>	M	Obok
407	F7	Szkopy	1914	Siedl.	?	?	>Szkop>	D	?
40	17	Szlatyn	1912	Tom. 1	Św. Paraskevii	1911	Wierszyca> Szlatyn>	D	Razem
42	F23	Szlatyn - zmk.	1912	Tom. 1	Św. Paraskevii	1766	>Szlatyn	D	?
83	11	Szostki	1914	Radzyń.	Narodzenia	1890	Szostki>	M	Razem
84	F7	Szostki cm.	1914	Radzyń.	Św. Jerzego	1897	>Szostki	D	?
416	F1	Szpikłosy	1914	Hrub. 1	Narodz. NMP	1801	>Dziekanów	D	?
480	19	Szychowice	1913	Hrub. 3	Św. Mikołaja	1883	-	M	Razem
472	15	Ślipceze	1913	Hrub. 3	Uspenja MB	1909	Czumów> Kosmów> Ślipceze>	D	Razem
475	F12	Ślipceze (cz)	1913	Hrub. 3	?	?	>Ślipceze	?	?
19	10	Śniatycze	1912	Tom. 1	św. Jana Ewang.	1838	-	D	Obok
442	10	Świdniki	1914	Hrub. 2	Św. Mikołaja	1818	-	M	Kościany
313	10	Świerszczów	1913	Chełm. 2	Podw. + Św.	1795	-	D	Obok
239		Świerże	1913	Chełm. 1	Śk. Piotra i Pawła	1787?	-	D	1 Obok
297	F1	Święcica	1913	Chełm. 2	Uspenja MB	XVIII	>Bezek	D	?
20	11	Tarnawatka	1912	Tom. 1	[św. Trójcy?] Ik. MB Kazan.	1890	Pafków> Tarnawatka>	M	Razem
22	F9	Tarnawatka cm	1912	Tom. 1	Św. Trójcy	1897	>Tarnawatka	D	?
224	12	Tarnogród	1912	Bilg. 2	Św. Trójcy	1807?	???	M	Razem

							D	1	N/przt.
241	10	Tarnów	1913	Chehm. 1	Św. Trójcy	1751	-		
178	18	Telatyn	1914	Tom. 2	Wniebowst. P.	1883	Durów?> Radków?> Telatyn?> Telatyn?>	M	Razem
182	F18	Telatyn (cz)?	1914	Tom. 2	?	?	>Telatyn	?	?
181	F17	Telatyn ???	1914	Tom. 2	?	?	>Telatyn	?	?
443	11	Teratyn	1914	Hrub. 2	Św. Mikołaja	1883	-	M	Razem
476	16	Terebin	1913	Hrub. 3	Św. Eliasza	?	-	D	3 ?
280	13	Terespol	1914	Bial. 2	Św. Jana Ewangel.	XVIII	Terespol>	M	Obok
281	F10	Terespol	1914	Bial. 2	Wnwst. Chr.	1892	>Terespol	D	?
195	7	Tereszpol	1914	Bilg. 2	Pokrov MB	1855	-	M	? ?
23	12	Tomaszów	1912	Tom. 1	Św. Mikołaja	1889	Wieprzowe Jeziorko> Szarowola> Tomaszów>	M	Razem
26	F12	Tomaszów cim.	1912	Tom. 1	Św. Dymitra	1905	>Tomaszów	D	?
197	9	Topołcza	1914	Bilg. 1	Narodz. NMP	1911	-	M	M/1909
59	F6	Trześiny	1913	Zamoj.	Św. Paraskevii	?	>Radecznica	?	?
444	12	Tuczapy	1914	Hrub. 2	Zaśn. Św. Anny	1877	-	D	Razem
477	17	Turkowice	1913	Hrub. 3	Pokożen. Ryzy	?	Turkowice	D	Razem
478	F13	Turkowice (cz)	1913	Hrub. 3	Św. Mikołaja	St.	>Turkowice	D?	?
372	8	Turobin	1914	Krasnyst.	Św. Jana Ewangel.	1882	-	M	Razem
336	12	Turowiec	1914	Chehm. 3	Św. Barbara	1840	-	M	Razem?
27	13	Typin	1912	Tom. 1	Śs. Piotra i Pawła	1828	Podhorce> Nedzów>	D	Obok
184	F19	Tysz. Dębina	1914	Tom. 2	Narodz. NMP	?	>Tyszowce	D	?
185	F20	Tysz. Zamłyny	1914	Tom. 2	Św. Nikity	1759	>Tyszowce	D	?
183	19	Tyszowce	1914	Tom. 2	Św. Mikołaja	1893	T. Dębina>	M	Razem

					T. Zamłyny>			
186	F21	Tyszowce (cz.)	1914	Tom. 2	?	>Tyszowce	M	?
428	13	Ubrodowice	1914	Hrub. 1	Św. Eliasza	1840	Kułakowice>	D
445	13	Uchanie	1914	Hrub. 2	Śś. Piotra i Pawła	1883	-	M
144	12	Uhnin	1914	Włod.3	Wnwst. Pań	1911	Paszenci>	D
258	13	Uhrusk	1914	Włod. 1	Uspenja MB	1849	-	M
125	13	Uściimów	1911	Włod. 2	Św. Jerzego	1799	Krasne?>??	D 1
147	1	Wakijów	1914	Tom. 2	Uspenja MB	1740?>	Honiatyczes>	D
162	F6	Wasylów	1914	Tom. 2	Św. Ducha	?	>Nowosiółki	D
1	1	Werachanie	1912	Tom. 1	Św. Paraskewii	1767	-	D
448	1	Werbkowice	1913	Hrub. 3	Św. Michała Archanioła	1871	-?	D
229	F3	Weremowice	1913	Chełm. 1	?	?	>Deputylcze	D
107	1	Wereszczyn	1911	Włod. 2	Św. Włodzimierza	1873; 1911	Andriejów>	D
449	2	Wereszyn	1913	Hrub. 3	Podw. + Św.	XIX p.	-?	D
390	2	Węgrów	1914	siedl.	Św. Mikołaja	1892	-	M
24	F10	Wieprzowe Jezioto	1912	Tom. 1	?	>Tomaszów	D	?
41	F22	Wierszyca	1912	tom. 1	Św. Jana Miłosć.	1765	>Szlatyn	D
385	F1	Wirów?	1914	Siedl.	?	?	>Wirów	?
386	F2	Wirów?	1914	siedl.	?	?	>Wirów	?
387	F3	Wirów?	1914	siedl.	?	?	>Wirów	?
388	F4	Wirów?	1914	siedl.	?	?	>Wirów	?
389	F5	Wirów? cz.	1914	siedl.	?	?	>Wirów	?
384	1	Wirów mon. Z (k)?	1914	siedl.	?	?	Wirów@>	M
							Wirów@>	Ob./dr.
							Wirów@>	
							Wirów@>	

							Witów cz.		
127	1	Wisznice	1914	Włod. 3	Św. Jerzego	1870	-	M	Razem
450	3	Wisznioł	1913	Hrub. 3	Narodz. NMP	1869	Radosłów>	D	Razem
149	2	Witków	1914	Tom. 2	Ik. MB. Kazan.	1720?	-	D	Obock
69	2	Wityrz	1914	Radzyń.	Cud. Św. Mich. Arch.	1805	-	D	???
246	1	Włodawa sobór	1914	Włod. 1	Narodz. NMP	1895	-	M	4?
68	F1	Wohyń	1914	Radzyń.	Św. Dymitra	1892	>Bezwola	D	Razem
320	2	Wojsławice	1914	Ciehm. 3	Św. Eljasza	1508	Wojsławice>	M	Obock
321	F1	Wojsławice	1914	Ciehm. 3	Ik. MB Kazan.?	?	>Wojsławice	D?	?
109	2	Wola Wereszczyska	1911	Włod. 2	Św. Paraskewii	1873	-	D	Razem
110	3	Włoskowola	1911	Włod. 2	Św. Mich. Arch.	1818	Brus>	D	1 Obock
94	3	Woskrzenice	1914	Bial. 1	Św. Mich. Arch.	1902	-	D	1 Razem!
112	4	Wytyczno	1911	Włod. 2	Podw. + Św.?	P. XIX	-	D	Obock
262	F2	Zabłocie	1914	Bial. 2	Św. Mikołaja	1907	Zabłocie??	M	2 Razem
263	3	Zabłocie cm.?	1914	Bial. 2	???	???	>Zabłocia	?	?
431	F1	Zaborce	1914	Hrub. 2	???	1615!	>Bereście	D	Obock
279	F9	Zagórow	1914	Bial. 2	Św. Stefana	1909	>Choroszczyn	D	?
205	F7	Zakrzówek	1914	Bilg. 1	Św. Seraf. Sarow.	1906	>Janów	?	?
213	4	Zamch	1912	Bilg. 2	Św. Paraskewii	1842	-	M	Obock
43	1	Zamość	1913	Zamoj.	Św. Mikołaja	>1604	-	M	Razem
44	2	Zamość – szpit.	1913	Zamoj.	Nieruk. Obrazu	1845	-	M	Razem
66	17	Zamość szk.	1913	Zamoj.	Św. Alex. Niewskiego	1898	-	M	Razem
438	6	Zawalów	1914	Hrub. 2	Pokrowy MB	1809	-	D	Obock 1904
251	6	Zberezie	1914	Włod. 1	Św. Jerzego	1908	-	D	Razem
157	7	Zimno	1914	Tom. 2	Uspenja MB	1743	Ratyczów>	D	Obock 1879

47	5	Zlojec	1913	Zamoj.	Św. Dymitra	1665?	-	D	Obok
5	4	Zubowice	1912	Tom. 1	Św. Mich. Arch.	~1800	-	M	Obok
75	F3	Żabce (cz)	1914	Radzyń	Św. Mich. Arch.	1858	>Miedzyrz. N.	M	?
172	F12	Żabce	1914	Tom. 2	Św. Paraskevii	?	>Poturzyn	?	?
364	2	Żdżanne	1914	Krasnyst.	Św. Dymitra	~1800	Żdżanne>	M	Dr/ob.
365	F1	Żdżanne	1914	Krasnyst.	?	1897	>Żdżanne	D	?
154	5	Żerniki	1914	Tom. 2	Św. Mich. Arch.	1793	-	D	Obok
132	5	Żeszczynka	1914	Włod. 3	Podw.+Św.	Stara	Bokinka>	D	Obok
324	4	Żmudź	1914	Chełm. 3	Podw.+Św.	1753	Dryszczów>	D	Obok
155	6	Żulice	1914	Tom. 2	Podw.+Św.	1827	Kmiczyn>	M	Ob./dr
301	4	Żulin	1913	Chełm. 2	Pokrowy MB	1907	-	D	Razem

Objaśnienia.

Powyższa tabela, ze względu na niewielką ilość miejsca w rubrykach, zawiera szereg skrótów. I tak:

- w rubryce pierwszej cyfra jest liczbą porządkową, która ma wskazać ilość wszystkich obiektów na terenie Lubelszczyzny: cerkwi, ich filii i czasowni (kaplic). Kolejność wpisywanych obiektów jest dosyć przypadkowa, według dekanatów w moich notatkach.
- w rubryce drugiej podana cyfra wskazuje numer cerkwi w konkretnym dekanacie, w kolejności jego wpisu do księgi „Klirowych wiedomostí” (nazwa dekanatu podana jest w rubryce piątej). Litera F z cyfrą oznacza kolejną filię w danym dekanacie.
- w rubryce trzeciej podana jest nazwa miejscowości, w której znajdowała się cerkiew lub jej filia. Litera k. - oznacza kaplicę (kapliczkę); (k) – kościół; (cz) – czasownię (kaplicę); cm. – cmentarną cerkiew lub kaplicę (czasownię) cmentarną; zmk. – obiekt zamknięty; szpit. – cerkiew szpitalna; d. – dawny (-a); N – nowy (-a); St. – stary (-a); ? – brak infotacji; ??? – odczytanie nazwy lub daty niepewne; szk. – cerkiew szkolna; więz. # – cerkiew więzienienna; ! – jakieś dodatkowe informacje w tekście; © – cerkiew; Pol. – polski; ołt. – ołtarzowy (-a); grb. – grobowa (-y); (k)>© – kościół zamieniony na cerkiew; n/źr. – nad źródłem; >(k) – czasownia w Czuchlebach zajęta przez katolików; k/koszr. – koło koszar; Rus. – Ruski; N.Aleks. – Nowa Aleksandria; mon. – monaster; dom. – cerkiew domowa; Nadb. – Nadbużny; jask. – pieczara.
- w rubryce czwartej podany jest rok, z którego zachował się ostatni przed I wojną poszyt „Klirowych wiedomostí” (nie dla wszystkich dekanatów zachowały się poszyty z 1914 r.).
- w rubryce piątej podana jest nazwa dekanatu: tom. 1 – 1-szy tomaszowski; zamoj. – zamojski; radzyn. – radzyński; bial. 1 – 1-szy bialskopodlaski; włod. 2 – 2-gi włodawski; włod. 3 – 3-ci włodawski; tom. 2 – 2-gi tomaszowski; biłg. 1 – 1-szy biłgorajski; biłg. 2 – 2-gi biłgorajski; chełm. 1 – 1-szy chełmski; włod. 1 – 1 włodawski; bial. 2 – 2-gi bialski; konst. 1 – 1-szy konstantynowski; chełm. 2 – 2-gi chełmski; chełm. 3 – 3-ci chełmski; konst. 2 – 2-gi konstantynowski; Chełm – miasto Chełm; krasnys. – krasnystawski; lubel. – dekanat lubelski.
- w rubryce szóstej są wezwania cerkwi: Podw. + Św. – Podwyższenia Krzyża Świętego; S. Mich. Arch. – Świętego Michała Archanioła; ss. Kos. & Dam. – Świętych Kosmy i Damiana; Uspenja MB – Zaśnięcia Matki Boskiej; Narodz. NMP – Narodzenia Najświętszej Marii Panny;

Pokrowy MB – Pokrowy (Opieki) Matki Boskiej; *Ik. MB Kazań.* - Ikony Matki Boskiej Kazańskiej; *śś. Piot.&Paw.* – Świętych Piotra i Pawła; *Przemien.Pań* - Przemienienia Pańskiego; *Św. Jana Miłość.* – Świętego Jana Miłościwego (Jałmużnika); *Nieruk. Obrazu* – Ikony Spasa (Chrystusa) Nierukotwornego, t.j. „Mandylion”; *Ś. Alex. New.* – Św. Aleksandra Newskiego; *Ik. MB Włodz.* – Ikony Matki Boskiej Włodzimierskiej; *Ś. Ant. Peczer.* – Św. Antoniego Peczerskiego; *Zwiast.NMP* – Zwiastowania Najświętszej Marii Pannie; *ś. Marii Mag.* – Św. Marii Magdaleny; *śś. Cyr.&Met.* – świętych Cyryla i Metodego; *Of.MB w Św.* – Ofiarowania (wprowadzenia) Matki Boskiej do Świątyni; *ś. Jana Chrz.* – Św. Jana Chrzciciela; *Wnwst. Pań.* – Wniebowstąpienia Pańskiego; *ś.Alek.Bp.Mo.* – św. Aleksego Biskupa Moskiewskiego; *ś.Jana Złust.* – św. Jana Złotoustego; *Narodz. Chr.* – Narodzenia Chrystusa; *ś.Seraf.Sarow.* – św. Serafina Sarowskiego; *Ur.ś.Jan.Chrz.* - Urodzenia św. Jana Chrzciciela; *Uć.gływ ś.Jan.* - Uciecia głowy św. Jana; *Wszyst. Św.* – Wszystkich Świętych; *ś. Bazylego W.* – św. Bazylego Wielkiego; *Ś. Anny Usp.* - Zaśnięcia św. Anny; *Zesł. Ducha Św.* – Zesłania Ducha Świętego; *Ik. MB Chełm.* – Ikony Matki Boskiej Chełmskiej; *Andr.* – *Marin.* - ??? - być może św. Andrzeja i św. Mariny; *ś.Symeon.Sł.* – św. Symeona Słupnika; *s.Adiak.Stef.* – św. Archidiakona Stefana; *Położen.Ryzy* – Położenia Ryzy.

- w rubryce siódmiej podana jest data budowy cerkwi, oczywiście według proboszcza, który był autorem tekstu w ankiecie o jego parafii – data nie zawsze zgodna z faktyczną.
- w rubryce ósmej wymienione są filie należące do danej parafii; strzałka > za nazwą miejscowości wskazuje, że miejscowości ta jest filią należącą do parafii, przy której jest wymieniona (w tej samej linijce); strzałka > przed nazwą wskazuje, że jest to filia należąca do wymienionej za strzałką parafii.
- w rubryce dziewiątej litera *M* oznacza cerkiew murowaną; litera *D* – cerkiew drewnianą.
- w rubryce dziesiątej wymieniona jest ilość kopuł na cerkwi określona w tekście.
- w rubryce jedenastej wymienione są dzwonnice: *obok* oznacza dzwonnicę stojącą obok cerkwi; *razem* znaczy dzwonnicę złączoną z bryłą cerkiewną; *ob.* znaczy obok; *dr.* Znaczy drewniana; *d/-* drewniana; *m/-* murowana; *n/wrot.* – oznacza usytuowanie dzwonnicy nad bramą wejściową na teren cmentarza przycerkiewnego; *n/przt.* – nad przedświątkiem; *raz+ob.* – jedna dzwonnica związana z cerkwią, druga stojąca obok cerkwi; *sygn.* – sygnaturka.

РЕЗЮМЕ

Количество церквей на территории Люблинщины (холмская православная епархия) в 1914 году. Проба установления фактического положения

В течение первой половины XX в. существенно изменился культурный ландшафт Люблинщины, поскольку исчезло достаточное количество православных церквей, разрушенных во время первой и второй мировой войны, или же уничтоженных в период II Речи Посполитой. Чтобы определить сколько было уничтожено церквей и когда это произошло, необходимо знать их приблизительное число до начала I мировой войны.

Наш материал является пробой установления этого числа для Люблинской губернии и Люблинского воеводства до 1938 г. В своих реконструкциях автор использовал главным образом архивные материалы из папки «Клировые ведомости», хранящиеся в Государственном Архиве в Люблине, главным образом ежегодные донесения церковных деканатов 1911-1914 гг.

SUMMARY

The amount of orthodox churches in the Lublin Region (the Orthodox diocese in Chełm) in 1914. The fact – finding attempt.

During the first half of 20th century the cultural landscape of the Lublin province changed. Many orthodox churches disappeared. They were destroyed during both world wars or were liquidated in the times of the second Republic. To evaluate how many of them were destroyed and when it occurred we need to settle their number just before the outbreak of the Great War.

The material presented in the article is the attempt of such settlement for the Lublin province (both for gubernia and województwo) till 1938. The author's reconstruction is based upon the archival materials contained in the fond named "Klirovyya vedomosti", particularly upon yearly reports from the deaneries from the period 1911-1914. The collection is kept in the State Archive in Lublin.

